

İŞ YAPMA KOLAYLIĞI 2019

SUNUŞ

Yatırım ortamlarının iyileştirilmesi ve istihdamın artırılması hususu bugün birçok ülkenin öncelikli gündeminde ve çalışma hayatının ayrılmaz bir parçası durumundadır. Yatırım ortamlarının iyileştirilmesi konusunda düzenlenmesi gereken reformlar, politika önerileri ve prosedürler ülkeden ülkeye farklılık göstermekle birlikte her ülkede farklı etkiler doğurmaktadır.

Endüstrinin çeşitli alanlarını kapsayan büyük ve köklü üretim alanındaki Üye İşveren Sendikalarımız ile birlikte 57 yıldır çalışma hayatına makro düzeyde çözümler getirmeyi amaçlayan Konfederasyonumuz; üretim, verimlilik ve rekabet gücümüzün artırılmasını amaçlamakta ve bu konudaki her türlü desteği vermeye her zaman hazır bulunmaktadır.

Bu çerçevedeki amaçların gerçekleştirilmesi için yatırım ortamının elverişli olmasını özellikle önemsiyoruz. Biz biliyoruz ki; her yatırım, aynı zamanda üretim ve istihdam demektir.

Bu konuda tüm dünyada ve ülkemizde referans olarak gösterilen ve Dünya Bankası tarafından yayımlanan İş Yapma Kolaylığı Raporu oldukça önemli bir kaynaktır. 2013 yılından bu yana yayımlanan Raporlar dizisinin 2019 Raporunda 190 ülke karşılaştırmalı olarak incelenmiştir.

Raporda, ülkemizin konumu ilerleme kaydetmiş olmakla birlikte; hala yatırım ortamının iyileştirilmesi konusunda bazı düzenlemeler yapmamız gerektiği ortaya koyulmaktadır. Bununla birlikte; Raporda, Türkiye’de iş yapma prosedürlerinde sadeleştirmeye gidildiğinin görülmesi hem uluslararası hem de yerel ortamda girişimcileri teşvik edecektir.

Konfederasyonumuzca hazırlanan Dünya Bankası İş Yapma Kolaylığı 2019 Raporu özetinin; ekonomik çıktıların analiz edilmesi ve yatırım ortamı düzenlemelerinde yapılan ve yapılması gereken reformların incelenmesi açısından çalışma hayatının tüm paydaşlarına faydalı olmasını umuyoruz.

Saygılarımızla,

Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu

İŞ YAPMA KOLAYLIĞI 2019 RAPORU¹ ÖZETİ

Dünya Bankası tarafından hazırlanan İş Yapma Kolaylığı (Doing Business) 2019 Raporu, iş etkinliğini genişleten ve sınırlayan düzenlemeleri araştıran yıllık rapor serisinin 16.sıdır. İş Yapma Kolaylığı; iş piyasası düzenlemeleri ve mülkiyet haklarının korunması üzerine 190 ülkeyi karşılaştıran sayısal göstergeler ortaya koymaktadır.

İş Yapma Kolaylığı Endeksi ülke ekonomilerini iş yapmak için uygun ortama sahip olma ölçütlerine göre sıralamaktadır. İş yapma ortamı için belirleyici yasal düzenlemelerin, farklı iş adımları için şirketlerin algısına göre kolaylaştırıcı olup olmadığı ölçülmekte, elde edilen veriler sayısallaştırılarak tüm ülkeler için bir endeks haline getirilmektedir.

Düzenlemeler iş dünyasının 11 alanını kapsar; işe başlama, inşaat izinleri, elektrik alınması, mülk kaydı, kredi alınması, yatırımcıların korunması, vergilerin ödenmesi, sınır ötesi ticaret, sözleşmelerin uygulanması, iflas durumunun çözülmesi ve işgücü piyasası düzenlemeleridir.

Bu sayıdaki veriler 1 Mayıs 2018 itibarıyla geçerlidir. Göstergeler, ekonomik çıktıları analiz etmede ve iş dünyası düzenlemelerinde hangi reformların işe yaradığını, nerede ve neden düzenlendiğini belirlemede kullanılır.

Dünya Bankası İş Yapma Kolaylığı Endeksini oluşturmak için anket yoluyla, 190 ülkede 13.000'den fazla gönüllü avukat, muhasebeci, iş adamı ve kamu yetkilisi tarafından derlenen bilgiler kullanmıştır.

1. GENEL BAKIŞ

Sağlıklı bir özel sektörü olmayan bir ekonomi büyüyemez. Yerel işletmeler beslendiğinde iş yaratırlar ve iç pazarda harcanan ve yatırım yapılan geliri üretirler. Ekonomik refahı önemseyen her mantıklı hükümet, küçük ve orta ölçekli işletmeleri etkileyen yasa ve düzenlemelere özellikle önem verir.

İş Yapma Kolaylığı hem mevzuat kalitesini hem de verimliliği destekler. Bu doğrultuda iş yapmada, etkili ve kolay kurallar olması önemlidir. **Bu nedenle ekonomik kazanımlar elde etmek için gereksiz bürokratik işlemlerden kurtulmak, yolsuzluğun azaltılması ve KOBİ'lerin desteklenmesi gerekmektedir.**

İş Yapma Kolaylığı verileri gösteriyor ki; KOBİ sahipleri işlerini kurup işletirken farklı ekonomilerde farklı gerçekliklerle karşılaşmaktadır. Örneğin, bir girişimci Uganda'da yeni bir şirket kurmak için yaklaşık 1 ay süre harcayacak ve 13 prosedürü yerine getirecektir. Sonrasında da farklı kurumlara 18 farklı etkileşimde bulunacak ve inşaat izni almak için de 4 ay daha bekleyecektir. İnşaat bittiğinde elektrik bağlatmak için de 2 ay daha bekleyecek ve kişi başına gelirin %7,513.6'sı kadar nakit ödeme yapması gerekecektir. Uganda'nın aksine Danimarkalı bir girişimcinin sadece 3,5 günde yeni bir işletmenin kaydını yapabilmesi beklenmekte; inşaat etmesi için gerekli tüm yasal prosedürleri tamamlaması 7 adımda ve hemen hemen 2 ayda gerçekleşmekte ve elektrik bağlantısı için ise yerel kişi başı gelirin %100'ünü kullanmaktadır. Düzenlemeler ve kurumsal kalite kaç yeni işletme kurulacağını ve özel sektör

¹ http://www.doingbusiness.org/content/dam/doingBusiness/media/Annual-Reports/English/DB2019-report_web-version.pdf

dinamizmini etkilemektedir, ki bu da o ülkede iş yaratılması ve ekonomik fırsatların ortaya çıkması durumunu etkiler. Danimarka'da yeni kayıtlı işletmelerin ortalama sayısı, her 1000 çalışana 8 işletmedir. Uganda'da ise bu rakam her 1000 çalışana 1 işletmeden de azdır.

İş Yapma Kolaylığı verileri rekabet gücünü veya doğrudan yabancı yatırımı baştan sona ölçmek için tek başına yeterli değildir. Pazar genişliğini, mali piyasaların derinliğini, makroekonomik koşulları, yabancı yatırımı, güvenlik veya politik istikrarı ölçmez. Rapor, politika yapıcılar için reform yapılması gereken alanları ve iş dünyasının gelişmesi için gerekenleri belirler.

İş yapma kolaylığında en yüksek sıradaki ekonomiler, kararlı bir şekilde tasarlanmış düzenlemelere sahip olanlar veya düzenlemeleri yıllarca kapsamlı reformlarla geliştiren ülkelerdir. Bu seneki ilk üç ekonomi: Yeni Zelanda, Singapur ve Danimarka'dır.

Devamlı ve odaklı reform gündemi bir ekonomiyi rekabet edebilir ve tetikte tutar. Bu yıl ilk 20 ekonomiye giren 2 ülke Birleşik Arap Emirlikleri (BAE) ve Malezya'dır. BAE, 4 alanda yapmış olduğu reformlarla Orta Doğu'da ve Kuzey Afrika'da en yüksek sıradaki ülkedir. Malezya ise yapmış olduğu 6 reformla birlikte bölgesel olarak en yüksek sıradaki 2. ülkedir.

İlk 20 ekonominin 12'si OECD'nin yüksek gelirli ülkelerinden, 4'ü Doğu Asya ve Pasifik'ten, 2'si ise Afrika ve Orta Doğu'dandır. **Bölgesel farklılıklar ve değişen gelir düzeylerine rağmen ilk 20'de olan ekonomiler gösteriyor ki, bürokratik süreçler kolaylaştırıldığında, güçlü yasa ve düzenlemeler yapıldığında ilk sıralarda yer almak mümkündür. Önemli olan düzenlemelerin verimliliği ve kalitesidir.**

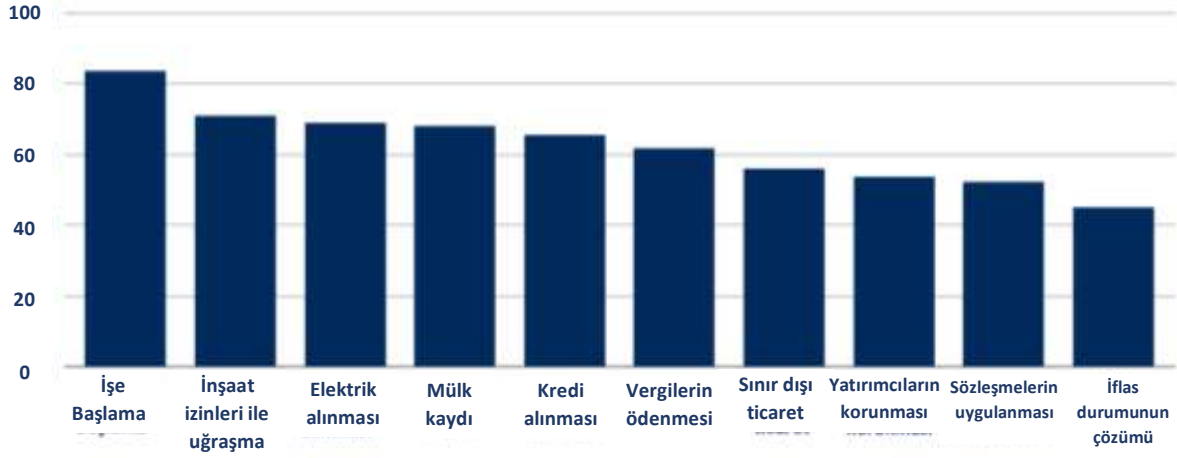
İlk 20 ülke, bazı uluslararası iyi uygulama örneklerini paylaşmaktadır. İşe başlama alanında bu ülkelerin 13'ü yarım günde online olarak tamamlanabilecek en az 1 prosedüre sahiptir. Hepsinde elektrik dağıtım hizmetleri mevcut olup, bu ülkelere birinde, daha hızlı, etkili ve elektrik kesintisinde daha güvenli hizmet yenilemesi sunan otomatik araçlar kullanılmaktadır.

İnşaat ve arazi kaydında, ilk 20 ülkede zorunlu denetlemeler, inşaat devam ederken pratikte yapılır. Yasal altyapının kalitesi ve yasal kurumların gücü sağlamdır. Tüm ilk 20 ekonomide, iflas çerçevesi alacaklının kararı kabul etme veya reddetme hakkı olduğunu belirtir ve iflas sürecinde alacaklıya güçlü bir teminat sağlar. Mahkeme otomasyonu yaygındır ve mahkeme kararları ortalamanın (95,6 gün) iki katı daha hızlı verilmektedir.

İflasların çözümü konusu tüm dünyada en problemlidir. (Şekil 1) Fakat bu durum, ekonomileri bu alanda adım atmaktan alıkoymamalıdır. Örneğin; Kenya, birkaç değişiklik yaparak, iflas sürecinde borçlunun iş faaliyetini devam ettirmesini sağlayarak ve alacaklıyı sürece daha çok dahil ederek, 14 puan artışla bu alanda iyi uygulama örneğine doğru geçiş yapmıştır.

Şekil 1. Hangi alan girişimciler için daha kolay ve hangisi en zor?

Ortalama İş Yapma Kolaylığı Skoru (0-100)

İş yapma kolaylığında ele alınan alanların sıralaması gelir seviyesi ile çok da ilişkili değildir. Yüksek gelire sahip Yeni Zelanda, işe başlama alanında 1. sırada yer alırken sözleşmelerin uygulanmasında 21. sıradadır. Rwanda ise düşük gelirlili bir ülke olarak mülk kaydı yaptırmada 2. sırada yer alırken sınır ötesi ticarete 88. ve işe başlamada 55. sırada yer almaktadır.

İş Yapma Kolaylığı 2005'ten bu yana ölçülen 190 ülkede 3.500'den fazla iş piyasası düzenleyici reformlar gerçekleştirildi. Bu reformların çoğu düşük veya düşük-orta gelirlili ekonomilerde yapıldı. Bu yılki raporda, düşük gelirlili ülkelerin %73'ü ve düşük-orta gelirlili ülkelerin %85'i en az 1 alanda reform gerçekleştirdi.

Avrupa, Orta Asya, Sahra Altı Afrika, Orta Doğu ve Kuzey Afrika 2004 yılından beri en çok gelişme gösteren bölgeler oldu. Bu bölgeler diğer bölgelerin toplamından daha fazla reform gerçekleştirdi. Sahra altı Afrika 905 reformla 15 yıl boyunca en çok reform yapan bölge oldu. Aynı dönemde Avrupa ve Orta Asya bölgeleri her yıl ortalama en yüksek reform yapan bölgeler oldu. 2017-2018 yıllarında, ülkelerin 3'te 1'i prosedürleri azaltarak işe başlamayı kolaylaştırmıştır. 50 ekonominin 23'ü kayıt öncesi veya kayıt formalitesini basitleştirerek bu alanda reform yapmıştır. En çok reform yapılan ikinci alan ise sözleşmelerin uygulanmasıdır.

Reform Alanı	2017-2018'de yapılan reform sayısı	2017-2018'de en çok reform yapılan bölgeler
İşe başlama	50	Orta Asya & Pasifik
İnşaat izinleri ile uğraşma	31	Avrupa & Orta Asya
Elektrik alınması	26	Doğu Asya & Pasifik
Mülk kaydı	28	Sahra Altı Afrika
Kredi alınması	29	Orta Doğu & Kuzey Afrika & Güney Asya
Yatırımcıların korunması	23	Orta Doğu & Kuzey Afrika
Vergilerin ödenmesi	31	Güney Asya
Sınır dışı ticaret	33	Avrupa & Orta Asya
Sözleşmelerin uygulanması	49	Sahra altı Afrika
İflas durumunun çözümü	14	Güney Asya

Tablo 1: 2017-2018'de hangi alanda ne kadar reform yapıldı ve bu reformlar hangi bölgelerde yapıldı?

İş Yapma Kolaylığı 2017-2018 göstergelerinde dünya genelinde 10 ülke dikkate değer bir gelişme kaydetmiştir; Afganistan, Cibuti, Çin, Azerbaycan, Hindistan, Togo, Kenya, Fildişi Sahilleri, **Türkiye** ve Ruanda. Bu 10 ülke toplamda 62 yeni reform gerçekleştirmiştir. Yine bu 10 ülke işe başlama, kredi alınması ve vergilerin ödenmesi alanlarında en düzenleyici reformları gerçekleştirmiştir.

Avrupa ve Orta Asya'da, Azerbaycan **2017-2018 yılında** iş yapmayı kolaylaştırmak adına 8 reform gerçekleştirmiştir. Aynı dönemde **Türkiye 7 reform gerçekleştirmiştir. Bu reformların birkaçı kurumsal değişiklikler içermektedir. Türkiye'de hükümetin odak noktası belgelerin elektronik işleme sürecini iyileştirmek ve bazı düzenlemelerde daha fazla bilgi sağlamak üzerine olmuştur.** İstanbul ve diğer şehirler web sitelerinde ilgili tüm düzenlemeleri, ödeme planını ve inşaat izni alırken gereken ön başvuru koşullarını yayımlamaktadır. İstanbul ticaret mahkemeleri, Fikri ve Sınai Haklar Hukuk Mahkemeleri, İcra mahkemelerince ve Fikri ve Sınai Mülkiyet Hakları üzerine verilen tüm kararlar Adalet Bakanlığı tarafından yayımlanmaktadır. Ayrıca Türkiye Bankalar Birliği Risk Merkezi, 7 telekomünikasyon şirketi ile kredi bilgilerini paylaşmaya başlamıştır.

2. İŞGÜCÜ PİYASASI DÜZENLEMELERİ

Dünyadaki tüm ekonomilerin, işveren, işçi ve hükümetler arasındaki ilişkiye aracılık eden kanun ve düzenlemeleri bulunmaktadır. Bir taraftan işgücü piyasası düzenlemeleri işçileri haksız yaklaşımlardan korurken, diğer taraftan sözleşmelere belli bir derecede öngörülebilirlik getirmektedir. Öte yandan, **işgücü piyasaları, üretimin azalması ve işsizliğin artması ile sonuçlanan katı düzenlemeler ile verimli bir şekilde işleyemez.**

Raporun verileri;

- Esnek çalışma düzenlemelerinin, yüksek sayıda, yeni kayıtlı şirketlerle ilişkili olduğunu göstermektedir.
- Katı işgücü piyasası düzenleme çerçevesine sahip olan ekonomilerde, geçici çalışanların tüm işçilere göre oranı daha büyüktür.
- Düşük gelirli ekonomiler işten çıkarma sonrası en fazla kıdem tazminatı ödeyenler arasındadır. Bu ekonomiler en düşük işsizlik koruma programı oranına sahiptir.
- Ulusal Eğitim Fonu küresel ekonomilerin üçte ikisinde mevcuttur, bu ekonomiler OECD yüksek gelir düzeyi grubundadır.

Katı ve elverişsiz işgücü piyasalarının neden olduğu karmaşık işe alma prosedürleri, zorlayıcı çalışma saatleri veya yüksek maliyetli işten çıkarmalar nedeniyle, yeni işlemleri kayıt dışı istihdamı seçmeye zorlayabilmektedir.

Kayıt dışılık düzeyinin yüksek olduğu ekonomilerdeki işgücü piyasası düzenlemesindeki iyileştirmelere ulaşılması ve etkisi, kayıt dışılık düzeyinin düşük olduğu ekonomilerle aynı olmayacağı bir gerçektir. Bununla birlikte, araştırmalar kayıt dışılığın daha zahmetli giriş düzenlemeleri ve katı iş yasaları olan ekonomilerde daha yaygın olduğunu göstermektedir. Bu nedenle, katı işgücü yasalarının büyümeyi sınırlayan, kayıt dışılık seviyesinin daha da artmasını önleyen işgücü piyasası politikaları tasarlanırken özen gösterilmelidir.

Şirket düzeyinde veriler, işgücü piyasası düzenlemelerinin daha az esnek olduğu yerlerde daha fazla firmanın, toplam çalışanların payı olarak geçici çalışanlara güvendiğini

göstermektedir. Geleneksel olarak, düşük işgücü maliyetleri, özellikle ekonomik gerileme veya üretim değişimleri dönemlerinde, başlangıçlarda daha fazla işe alma alanı sağlayabilir.

İşgücü piyasası düzenlemesinin ölçülmesi politika yapıcılara bilinçli politika kararları vermede yardımcı olur. Seçilen işgücü piyasası düzenlemesindeki farklılıklar, örneğin çalışma saatlerini, kıdem tazminatını, işsizliği koruma ve ulusal eğitim fonlarının mevcudiyeti gibi konular bu bölümde tartışılacaktır.

Çalışma Saatleri

Gelişen teknoloji ve işgücü piyasasının dinamikleri çalışmanın doğasını değiştirmektedir. Bunun sonucu olarak, ekonomiler gece çalışması, haftalık tatil ve fazla çalışma gibi standart olmayan çalışma saatlerinin yasal sınırlamalarını yeniden gözden geçirmektedir.

Bu raporun verilerine göre, perakende gıda endüstrisi ekonomilerin %40'ının gece çalışması, haftalık çalışma veya fazla çalışmaya yönelik yasal sınırlandırmaları bulunmaktadır. Bu üç çalışma tipinden en katı kurala sahip olan haftalık çalışmadır. Yüksek gelir grubunda olan ekonomilerin ardından orta gelir grubu ekonomilerin izin günü iş yapmaya yönelik sınırlandırmaları bulunmaktadır.

Mesela, Belçika'da bir çalışanı pazar günü çalıştırmak yasaktır. İşverenin çalışanını pazar günü çalıştırması için belediye başkanı veya hükümet görevlisinden yasal izin alması gerekmektedir.

Raporun, verilerine göre gece çalışması ikinci en sınırlayıcı alandır. Yüksek ve orta gelir düzeyindeki ekonomiler en fazla sınırı olanlar olup, düşük – orta gelir düzeyindeki ekonomiler onları takip etmektedir.

Dünyada 9 ekonomi, 2017 - 2018 tarihleri arasında, çalışma saatleri konusunda reforma gitmiştir. Hindistan'ın batı bölgesi 2017 yılında fazla çalışma saatlerini yükselterek, haftalık dinlenme saatlerinde çalışma kısıtlamasını kaldırırken, telafi dinlenme gününü getirerek bugün için verilen ücret primini %100'e çıkarmıştır. Norveççalışanlarının gece 21.00 ve 11.00 arası çalışmalarına izin vererek gece çalışma sınırlamasını kolaylaştırmıştır.

Kıdem Tazminatı ve Çalışma Süresi

Yeni veriler, bir işte kıdem tazminatına hak kazanmadan önce, iş yaparken ölçülen en yüksek ortalama kıdem tazminatını sağlayan düşük ve orta gelirli ekonomilerin daha uzun asgari istihdam sürelerini zorunlu kılma eğiliminde olduğunu göstermektedir. İşten çıkarma maliyetinin yüksek olması nedeniyle işverenler, kıdemli çalışanlarının daha az kıdemlilere oranla işte daha fazla tutmaktadır. Eğer sadece deneyimli çalışanlar, iş sigortası olmayan ekonomilerde mevcutsa, örneğin gençler gibi daha hassas çalışanlar, herhangi bir gelir koruması olmadan bırakılabilir. Yapılan araştırmalar kıdem tazminatının %100 oranında artırılması durumunda gençlik istihdamının kabaca 1,5 puan azalabileceğini göstermektedir.

İşgücü piyasası, iş istikrarına sahip yüksek oranda korunmuş yaşlı işçiler ile işçi koruma mekanizmasından yararlanamayan daha genç ve daha az deneyimli işçiler arasında, daha fazla ayrılabilir hale gelebilir. Bu nedenle, daha esnek bir düzenlemenin artırılması gereken sosyal yardım ve sigorta uygulamaları vardır.

Geçen yıl içinde, Güney Sudan, işten çıkarmanın sonlandırılması için katı ödemeleri getiren yasallaştırmayı kabul etmiş; Fransa kıdem tazminatı ödemelerini artırmış; Azerbaycan ve Litvanya ise bu miktarları düşürmüştür.

İşsizlik Koruması ve Beceri Geliştirme

Küresel olarak iş yaparak ölçülen ekonomilerin %40'ı, bir işçinin uygun hale gelmesi için 8 aylık ortalama asgari katkı süresiyle, işsizlik koruması sağlar. Bununla birlikte, düşük ve orta gelirli ekonomilerin yalnızca %5'i işsizlik korumasını yasalarca gerektirmektedir.

Koruma ve yararların eksikliği, insanları özellikle hastalık veya yaşlılık gibi yaşam olayları sırasında yoksulluğa karşı savunmasız bırakmaktadır.

İşsizliği koruma politikaları, kapsayıcı işgücü piyasalarını, insan sermayesini geliştirme, üretkenliği ve ekonomik büyümeyi teşvik etmede kritik öneme sahiptir. Kayıt dışılığın baskın olduğu gelişmekte olan ekonomilerde ihtiyaç özellikle yüksektir. 2017 - 2018'de Malezya ve Nepal işsizlik koruma planlarını uygulamaya koyarken, Bulgaristan işsizlikten korunma için asgari katkı süresini dokuz aydan on aya çıkarmıştır.

Küresel anlamda, tüm ülkeler kendi vatandaşlarına temel koruma sağlayabilmek için, sosyal ortaklarla işbirliği içinde ve etkili ulusal düzeyde politikalar tasarlamalıdır.

2.1. SONUÇ

İş gücü piyasası düzenlemesi datası, politika yapıcılarının düzenleyici reform alanlarını tespit etmeleri ve araştırmacıların işgücü düzenlemesinde yapılan değişiklikler arasındaki bağlantıları araştırması için bir araç olarak hizmet etmektedir.

İşin değişen dinamikleri göz önüne alındığında, işgücü piyasasında düzenlemenin en ideal seviyesinin belirlenmesi çok önemlidir.

Bir yandan şirkete sürekli ve geçici personel ihtiyaçlarını karşılama esnekliği sağlamak, diğer yandan çalışanların korunmasını sağlamak ve özellikle savunmasız grupların geride kalabileceği gelişmekte olan ekonomilerde katı işçi yasallaştırmasının gözden geçirilmesini sağlamak çok önemlidir.

İşgücü piyasası talebindeki değişimler, ekonomilerin, vatandaşlarını geleceğe hazırlamak için kullanabilecekleri ulusal politikalar ve finansman stratejileri de dahil olmak üzere, beceri geliştirme ve eğitim hakkında yeni fikirler üretmeyi gerekli kılmaktadır.

3. 2017 - 2018 YILLARINDA ÜLKELERİN “İŞ YAPMA REFORMALARININ” ÖZETİ

Doing Business 2019 Raporu'nda, Mayıs 2017 – Mayıs 2018 döneminde seçilmiş OECD ülkelerinin iş yapma reformları aşağıda özet halinde sunulmuştur.

Rapora göre Türkiye, iş yapma kolaylığı açısından 190 ülke arasında 43.sırada yer almaktadır. (Ek 1) Bununla birlikte iş yapmanın en kolay olduğu ülkeler sırasıyla; Yeni Zelanda, Singapur ve Danimarka iken, Birleşik Arap Emirlikleri (11), Makedonya (10), Kazakistan (28) ve Ruanda (29) sıralamada Türkiye'nin üzerinde bulunmaktadır.

DANİMARKA

- **İş yapma kolaylığı sıralaması:** 3
- **Sözleşmelerin Uygulanması:** Danimarka, bir online platform oluşturarak, elektronik ortamda şikayet dosyalarının kullanıcılar tarafından takip edilmesini, avukatlar ve hakimler tarafından davaların yürütülmesini ve sözleşmelerin uygulanabilirliğini kolaylaştırmıştır.

AMERİKA

- **İş yapma kolaylığı sıralaması:** 8
- **İşgücü Piyasaları Düzenlemeleri:** Amerika Birleşik Devletleri (New York) ebeveyn izni ile ilgili düzenlemeleri değiştirmiştir.

BİRLEŞİK KRALLIK

- **İş yapma kolaylığı sıralaması:** 9
- **Elektrik alma:** Birleşik Krallık, taşeronların gerçekleştirdiği dış bağlantı işlerini hızlandırmak için girişimlerde bulunarak elektrik alımlarını hızlandırmıştır.

LİTVANYA

- **İş yapma kolaylığı sıralaması:** 14
- **Vergilerin Ödenmesi:** Litvanya iki işçi ödemesini birleştirme ve önceden doldurulmuş katma değer vergisi iadesini düzenlenmek suretiyle, vergilerin ödenmesinde daha kolay bir yol izlemiştir.
- **Sınır ötesi ticaret:** Litvanya, otomatik gümrük veri yönetimi sistemini geliştirerek ihracatı kolaylaştırmıştır
- **İşgücü piyasası düzenlemesi:** çalışma saatleri, yıllık ücretli izin, ayrıca ihbar süresiyle ilgili mevzuat değiştirilmiştir.

LETONYA

- **İş yapma kolaylığı sıralaması:** 19
- **Mülk Kaydı:** Letonya, 2017 yılına ilişkin arazi uyuşmazlıklarının sayısı ile ilgili istatistiksel veriler yayınlayarak mülk transferini daha şeffaf hale getirmiştir.

KANADA

- **İş yapma kolaylığı sıralaması:** 22
- **Sözleşmelerin Uygulanması:** Kanada, davacıların şikâyetinde bulunmalarını ve mahkeme ücretlerini elektronik olarak ödemelerini sağlayan bir e-sistem oluşturarak, sözleşmelerin uygulanmasını kolaylaştırmıştır.
- **İşgücü piyasaları düzenlemeleri:** İstihdamın beş ve on yıl sonrası için, ücretli yıllık izinleri artırmak üzere mevcut mevzuatını değiştirmiş olup, ücretli hastalık iznini ise iki gün olarak belirlemiştir.

İRLANDA

- **İş yapma kolaylığı sıralaması:** 23
- **Mülk kaydı:** İrlanda, konut dışı bir mülk transferindeki damga vergisini artırarak mülk kaydını daha maliyetli hale getirmiştir.
- **Kredi almak:** İrlanda, yeni bir kredi sicili oluşturarak kredi bilgilerine erişimi iyileştirmiştir
- **Sözleşmelerin Uygulanması:** İrlanda, gönüllü arabuluculuk hakkında konsolide bir yasa getirerek sözleşmelerin uygulanmasını kolaylaştırmıştır.

FRANSA

- **İş yapma kolaylığı sıralaması:** 32
- **Elektrik alma:** Fransa başvuru süreçlerini düzenleyerek ve dış işlere harcanan zamanı azaltarak elektrik temin etmede kolaylık sağlamıştır.
- **Mülk Kaydı:** Elektronik bir kayıt sistemi uygulayarak ve tapu sicilindeki verimli çalışmayı artırarak mülkün kaydını kolaylaştırmıştır.
- **Vergilerin Ödenmesi:** Fransa;

- Kurumlar vergisi oranını düşürerek,
- Rekabet edebilirlik ve istihdam vergi kredisini artırarak,
- Bölgesel ekonomik katkı oranlarını ve işveren tarafından ödenen sosyal güvenlik primlerini düşürerek, vergileri daha ucuz hale getirmiştir.
- **İşgücü Piyasaları Düzenlemeleri:** Bir, beş ve on yıl süreyle çalışanlar için kıdem tazminatı tutarını düzenlemek üzere mevcut iş kanununda değişiklikler yapmıştır.

PORTEKİZ

- **İş yapma kolaylığı sıralaması:** 34
- **Mülk Kaydı:** Mülk transferlerini kayda geçirebilecek memur sayısının azaltılmasıyla mülk kaydının yapılması daha zor hale gelmiştir.

SLOVENYA

- **İş yapma kolaylığı sıralaması:** 40
- **İş kurma:** Slovenya, şirketlerden, şirket sahiplik haklarını iş kurumundan ayrı olarak bildirmelerini isteyerek mevcut durumu karmaşık hale getirmiştir.
- **Sözleşmelerin Uygulanması:** Mahkemede kullanılan dava yönetimi tekniklerinin bir parçası olarak, mahkeme öncesi konferanslar düzenleyerek sözleşmelerin uygulanmasında kolaylık sağlamıştır.

TÜRKİYE

- **İş yapma kolaylığı sıralaması:** 43
- **İş kurma/ İşe başlama:** Ödenmiş asgari sermaye gereksinimini, şirket belgelerinin ve yasal defterlerin noter tasdik edilmesini ortadan kaldırarak bir iş kurmayı kolaylaştırmıştır.
- **İnşaat İzinleri:** Türkiye, inşaat ruhsatı almak için gereken tüm ön başvuru şartlarını online sistemde yayınlamak bina düzenlemelerinin şeffaflığını artırmıştır. Aynı zamanda, mimari planların onaylanmasından sorumlu görevlilerin sahip olması gereken nitelikleri artırarak inşaat kalite kontrollerine önem vermiştir.
- **Mülk Kaydı:** Türkiye, mülk transfer maliyetlerini artırarak mülkiyeti kayıt altına almayı daha pahalı hale getirmiştir.
- **Vergilerin Ödenmesi:** Dosyalama ve vergi ödemeleri için online portalı iyileştirerek vergileri ödemeyi kolaylaştırmıştır.
- **Sınır Ötesi Ticaret:** Türkiye, ulusal ticareti genişletmek, risk yönetim sistemini geliştirmek ve gümrük komisyoncularının ücretlerini düşürmek de dahil olmak üzere çeşitli inisiyatiflerle ihracat ve ithalat için maliyetleri düşürmüştür.
- **Sözleşmelerin Uygulanması:** Ticari davalarda, her seviyede verilen kararları yayınlamak ve arabuluculuk için finansal teşvikler getirerek sözleşmelerin uygulanabilirliğini kolaylaştırmıştır.
- **İflasın Çözülmesi:** Türkiye, kredi alma imkanı tanıyarak, yeniden yapılanma düzenlemelerini iyileştirerek ve alacaklıların işlemlere daha fazla katılım vermelerini sağlayarak iflasın çözülmesini kolaylaştırmıştır.

BELÇİKA

- **İş yapma kolaylığı sıralaması:** 45
- **Kredi almak;** Belçika, güvenlik çıkarlarının, ürünlere otomatik olarak eklenmesini, orijinal varlığın gelirlerini ve değiştirmelerini ve güvenlik çıkarının mahkeme dışında uygulanmasını sağlayan yeni bir "Rehin Yasası" uygulayarak krediye erişimi güçlendirdi. Belçika ayrıca birleşik ve modern bir teminat sicili oluşturdu.
- **İflasın çözülmesi;** Belçika, iflas çerçevesini düzene sokarak, kanunun kapsamını genişletip yeni önleyici tedbirler getirerek iflasın çözülmesini kolaylaştırdı.

İTALYA

- **İş yapma kolaylığı sıralaması:** 51
- **Vergilerin Ödenmesi:** İtalya, 1 Ocak 2016 ve 12 Aralık 2016 tarihleri arasında işe alınan çalışanlar için işverenler tarafından ödenen sosyal güvenlik primleri konusunda daha düşük muafiyetler getirerek, vergileri daha maliyetli hale getirmiştir.

LÜKSEMBURG

- **İş yapma kolaylığı sıralaması:** 66
- **İşgücü Piyasaları Düzenlemeleri:** Doğum sonrası doğum iznini arttırdı, kişisel nedenlerle izin ve aile iznine ilişkin yasal hükümleri değiştirdi, mesleki eğitimin devlet eşgüdümünü getirdi ve emeklilik öncesi kuralları değiştirdi.

YUNANİSTAN

- **İş yapma kolaylığı sıralaması:** 72
- **Mülk Kaydı:** Mülk transferini kayıt altına almak için mülk vergi sertifikası isteyerek mülkiyeti kayıt altına almayı daha da zor hale getirmiştir.
- **İnşaat İzinleri:** İnşaat sahipleri ara denetleme için kendi iç mühendislerini kullanmaları gerektiği düşüncesiyle inşaat izin sürecini kolaylaştırmıştır.